

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2007-3060-0045
Dok.: KKN40377

NOTAT

Vedrørende omdannelse af den såkaldte Prüm-traktat til EU-lovgivning

Resumé

Det tyske formandskab har lagt op til, at den såkaldte Prüm-traktat, som er indgået uden for EU-samarbejdet, omdannes til EU-lovgivning. Prüm-traktaten indeholder regler om informationsudveksling, om foranstaltninger til at forebygge terrorhandlinger, herunder brug af såkaldte "air marshalls", om foranstaltninger til at bekæmpe ulovlig indvandring samt om andre former for samarbejde mellem retshåndhævende myndigheder. Herudover indeholder traktaten en række forskellige generelle bestemmelser samt regler om databeskyttelse. En omdannelse af Prüm-traktaten til EU-lovgivning vurderes ikke at ville være i strid med nærhedsprincippet. En omdannelse af Prüm-traktaten til EU-lovgivning vurderes at ville have lovgivningsmæssige konsekvenser, mens det på nuværende tidspunkt – hvor der endnu ikke er gennemført en høring – er vanskeligt at skønne over de statsfinansielle konsekvenser. Der foreligger ikke – ud over de lande, som allerede deltager (eller har tilkendegivet, at de agter at deltage) i Prüm-traktaten (dvs. Østrig, Belgien, Frankrig, Tyskland, Luxembourg, Nederlandene og Spanien samt Finland, Italien, Portugal og Slovenien) – offentlige tilkendegivelser om andre medlemsstaters holdninger til forslaget. Fra dansk side er man generelt positiv over for en omdannelse af Prüm-traktaten til EU-lovgivning, idet man dog – indtil høringen er gennemført – ikke har lagt sig fast på, om dette bør ske med hensyn til hele traktaten eller alene dele heraf.

1. Baggrund

Der blev den 27. maj 2005 opnået enighed mellem Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig, Luxembourg, Nederlandene og Østrig om en aftale om et udvidet politisamarbejde (som betegnes "Prüm-traktaten"). De pågældende lande tilkendegiver i traktaten, at deres hensigt er at styrke det europæiske samarbejde om bekæmpelse af terrorisme, grænseoverskridende kriminalitet og ulovlig indvandring samt integrere traktaten i EU's rammer.

Siden da har yderligere fire medlemsstater (Finland, Italien, Portugal og Slovenien) tilkendegivet deres intention om at tilslutte sig traktaten.

Det tyske formandskab har i lyset heraf lagt op til, at Prüm-traktaten omdannes til EU-lovgivning, således at den kommer til at gælde for alle EU-medlemsstater. Det tyske formandskab har bl.a. henvist til, at det fremgår af det såkaldte Haag-program om et område for frihed, sikkerhed og retfærdighed, som Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 4. november 2004, at udveksling af oplysninger mellem retshåndhævende myndigheder i EU fremover skal bygge på princippet om tilgængelighed.

Tilgængelighedsprincippet indebærer, at udvekslingen af oplysninger i retshåndhævelsesøjemed skal foregå på ensartede betingelser overalt i EU. Det vil sige, at hvis en retshåndhævende myndighed har brug for oplysninger til varetagelse af sine opgaver, skal den kunne opnå disse oplysninger, og den medlemsstat, der kontrollerer de pågældende oplysninger, har pligt til at stille dem til rådighed til det angivne formål.

I Haag-programmet anføres det, at tilgængelighedsprincippet bør være gennemført den 1. januar 2008.

2. Indhold

Som nævnt har det tyske formandskab lagt op til, at Prüm-traktaten skal omdannes til EU-lovgivning med henblik på at styrke politisamarbejdet mellem samtlige EU-medlemsstater.

Der er endnu ikke fremlagt et formelt forslag hertil. I det omfang samtlige elementer i Prüm-traktaten skal omdannes til EU-lovgivning vil det formentlig være nødvendigt med flere forslag til retsakter, idet Prüm-traktaten må anses for dels at indeholde bestemmelser, som er omfattet af den såkaldte 1. søjle (foranstaltninger til at bekæmpe ulovlig indvandring og tilbagesendelse

samt brug af såkaldte "air marshalls"¹⁾), dels at indeholde bestemmelser, som falder ind under den såkaldte 3. søjle om politimæssigt samarbejde.

Prüm-traktaten indeholder bestemmelser om:

- Grundlæggende principper for samarbejdet
- Udveksling af oplysninger om dna og fingeraftryk samt visse andre typer information
- Foranstaltninger til at forebygge terrorhandlinger
- Foranstaltninger til at bekæmpe ulovlig indvandring
- Andre former for samarbejde
- Generelle bestemmelser
- Databeskyttelse
- Gennemførelse og afsluttende bestemmelser

Idet der nærmere henvises til traktatteksten (som på nuværende tidspunkt alene findes på engelsk) kan indholdet af traktaten mere overordnet beskrives på følgende måde:

2.1. Overordnet beskrivelse af de enkelte elementer i forslaget

2.1.1. Grundlæggende principper

Traktaten indeholder i kapitel 1 (artikel 1) en række grundlæggende principper vedrørende bl.a. dens formål og forholdet til EU-samarbejdet inden for de områder, som traktaten omfatter.

2.1.2. Informationsudveksling

Traktaten indeholder i kapitel 2 (artikel 2-15) regler om informationsudveksling mellem retshåndhævende myndigheder. De typer oplysninger, som omfattes af traktaten, er DNA-oplysninger, oplysninger om fingeraftryk, oplysninger om motorkøretøjer, andre former for personoplysninger samt ikke-personhenførbare oplysninger.

Det centrale er i den forbindelse reglerne om udveksling af oplysninger om DNA og fingeraftryk. Her bygger traktaten på det princip, at der via et nationalt kontaktpunkt skal være adgang til oplysninger om DNA og fingeraftryk på hit/no-hit-basis med henblik på efterforskning af strafbare handling – samt for så vidt angår fingeraftryk til brug for forebyggelse heraf.

¹ Jf. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles regler for civil luftfartssikkerhed (security) KOM (2005) 429.

De oplysninger, der skal være direkte adgang til, er såkaldte reference-data, dvs. DNA-profilen/fingeraftrykket og et reference-nummer (der ikke må indeholde data, som indebærer, at den pågældende person kan identificeres direkte).

Der skal gives underretning til den berørte stat om resultatet af en automatisk søgning. Hvis en søgning indebærer et "hit", skal videregivelse af de bagvedliggende oplysninger ske efter national ret i den anmodede stat, herunder denne stats regler om gensidig retshjælp i straffesager.

Hvis der ikke er tilgængelig information om en dna-profil, skal den anmodede stat, på hvis område den omhandlede person befinder sig, yde retshjælp i form af indsamling og undersøgelse af legemsmateriale (spyt og blodprøver og andre tilsvarende prøver) samt udlevering af den fremkomne dna-profil, hvis den anmodende stat specificerer formålet med at ønske informationen og fremlægger dokumentation for, at betingelserne for at fremskaffe den pågældende information, hvis vedkommende person opholdt sig på den anmodende stats område, ville være opfyldt. Det er herudover et krav, at det i henhold til den anmodede stats lovgivning er muligt at indsamle og undersøge det pågældende materiale samt videregive den dna-profil, som er fremkommet i den forbindelse.

Hver enkelt deltagende stat skal i forbindelse med tilslutningen til traktaten angive, hvilke DNA-registre der kan søges i. Endvidere skal den deltagende stat nærmere fastlægge betingelserne for automatisk søgning på DNA-profiler.

For så vidt angår oplysninger om motorkøretøjer, skal der efter traktaten kunne søges direkte i sådanne informationer via online-adgang til de relevante motorkøretøjsregistre. Dette skal kunne ske til brug for forebyggelse og efterforskning af strafbare handlinger samt opretholdelse af ro og orden. Det, der konkret skal kunne søges direkte i, er oplysninger, der relaterer sig til ejeren og brugeren af motorkøretøjet samt oplysninger, der relaterer sig til selve motorkøretøjet. Der kan alene søges på grundlag af et fuldt stelnummer eller registreringsnummer. Søgning må alene ske under overholdelse af den anmodende stats lovgivning. Der skal udpeges et nationalt kontaktpunkt på området.

Med hensyn til ikke-personhenførbare oplysninger fastsættes det i traktaten, at udveksling af sådanne oplysninger til brug for forebyggelse af strafbare handlinger og opretholdelse af ro og orden i forbindelse med større begivenheder med grænseoverskridende dimensioner sker efter national ret i den anmodede stat. Der tænkes her ifølge traktaten navnlig på store sportsbegivenheder og europæiske topmøder.

Det samme gælder med hensyn til (andre) personhenførbare oplysninger, hvis der på grundlag af tidligere straffedomme eller andre omstændigheder er grund til at tro, at den pågældende person

vil begå strafbare handlinger mv. i forbindelse med den omhandlede begivenhed. Oplysninger, som videregives, må kun bruges til det formål, hvortil de er videregivet.

Der skal også med hensyn til de sidstnævnte former for informationsudveksling udpeges et nationalt kontaktpunkt.

2.1.3. Foranstaltninger til at forebygge terrorhandlinger

Traktaten indeholder i kapitel 3 (artikel 16-19) bestemmelser om visse foranstaltninger til at forebygge terrorhandlinger.

Det drejer sig for det første om en regel om videregivelse – i overensstemmelse med national ret – af visse nærmere angivne oplysninger i et konkret tilfælde, hvor der er særlige grunde til at tro, at den omhandlede person vil begå en terrorhandling (som falder ind under EU's rammeafgørelse på området). Der skal udpeges et nationalt kontaktpunkt med ansvar for sådan informationsudveksling. Der kan i overensstemmelse med det afgivende lands lovgivning opstilles vilkår for anvendelse af de pågældende oplysninger.

For så vidt angår brug af såkaldte "air marshalls" (dvs. vagter på fly) fastsættes det, at hver enkelt deltagende stat – for sit eget vedkommende og under egen luftfartslovgivning – afgør, om den ønsker at anvende "air marshalls" ombord på fly, som er registreret i den pågældende stat. I så fald skal en række internationale regler på området overholdes.

"Air marshalls" skal være politifolk eller andre særligt trænedede personer med ansvar for at sikre sikkerheden ombord på et fly. De deltagende stater skal samarbejde om uddannelse af "air marshalls" og om deres udstyr. Der skal gives underretning om anvendelse af "air marshalls" – som udgangspunkt 3 dage før flyets afgang.

En deltagende stat skal – efter anmodning – give "air marshalls" fra andre stater generel adgang til at bære våben, ammunition og andet udstyr ombord på fly til og fra lufthavne i de deltagende stater. Tilladelsen skal omfatte selve flyet og særlige begrænsede sikkerhedsområder i lufthavne. Der kan opstilles betingelser vedrørende ledsagelse af en repræsentant fra den berørte stats kompetente myndigheder og deponering af våbnet efter afstigning. Der skal udpeges et nationalt kontaktpunkt.

2.1.4. Foranstaltninger til at bekæmpe ulovlig indvandring

Traktaten indeholder i kapitel 4 (artikel 20-23) bestemmelser om "dokument-rådgivere" samt om samarbejde i forbindelse med udsendelse.

”Dokument-rådgivere” skal rådgive og uddanne personalet på de deltagendes staters repræsentationer i tredjelande vedrørende dokumentets sikkerhed i forhold til pas og visumspørgsmål samt rådgive og uddanne det pågældende tredjelands grænsepersonale vedrørende samme emner.

Vedrørende samarbejde om udsendelse kan de deltagende stater under visse betingelser udsende via en anden deltagende stats territorium, uanset om dette sker med fly eller på anden måde. Der tilskyndes desuden til samarbejde om fælles udsendelse, og der etableres kontaktpunkter for udveksling af erfaringer med udsendelse.

Der henvises herom nærmere til den vedlagte traktattekst.

2.1.5. Andre former for samarbejde

Traktaten indeholder i kapitel 5 (artikel 24-27) bestemmelser, som tager sigte på at styrke politisamarbejde gennem fælles operationer, foranstaltninger i tilfælde af overhængende fare og samarbejde i forbindelse med større begivenheder, katastrofer og alvorlige uheld.

For så vidt angår fælles operationer bestemmer traktaten, at de deltagende stater – med henblik på at opretholde offentlig ro og orden og forebygge strafbare handlinger – kan oprette fælles patruljeringer og andre fælles operationer, hvori der deltager tjenestemænd fra andre deltagende stater i operationer på en anden stats område. Hver enkelt stat kan i den forbindelse – som ”værtsstat” – i overensstemmelse med sin nationale lovgivning, og med den pågældende stats samtykke, give tjenestemænd fra andre deltagende stater udøvende beføjelser. Dette skal i givet fald ske på nærmere angivne betingelser.

Tjenestemænd fra andre deltagende stater, som er involveret i fælles operationer, skal være undergivet instruktionsbeføjelse fra de kompetente myndigheder i værtsstaten, som har ansvaret for de pågældende tjenestemænds handlinger. De pågældende tjenestemænd skal overholde lovgivningen i værtsstaten.

I hastende tilfælde kan tjenestemænd fra andre deltagende stater, uden den berørte stats forudgående samtykke, passere grænsen mellem to deltagende stater med henblik på i et område tæt på grænsen – og i overensstemmelse med værtsstatens lovgivning – at tage enhver foreløbig foranstaltning, som er nødvendig for at undgå overhængende fare for fysiske personer.

Der foreligger et ”hastende tilfælde”, hvis der er risiko for, at den farlige situation vil indtræde, hvis ankomsten af værtsstatens tjenestemænd skal afventes. Tjenestemænd, som krydser grænsen, skal underrette værtsstaten uden forsinkelse. Værtsstaten skal bekræfte at have modtaget

underretningen og skal uden forsinkelse tage de nødvendige skridt til at afværge faren og overtage operationen. Tjenestemænd, som krydser grænsen, må operere, indtil værtsstaten har taget de nødvendige forebyggende foranstaltninger. De pågældende tjenestemænd skal følge de instruktioner, som de modtager fra værtsstaten.

De deltagende stater skal i en separat aftale specificere de myndigheder, som skal underrettes om en grænseoverskridende operation. Tjenestemænd, som krydser grænsen, skal – ud over traktatens regler – overholde værtsstatens lovgivning. Værtsstaten skal tage ansvaret for de foranstaltninger, som tjenestemænd fra andre stater har foretaget.

For så vidt angår bistand i forbindelse med større begivenheder, katastrofer og alvorlige uheld, følger det af traktaten, at de deltagende stater – inden for rammerne af national lovgivning – skal yde hinanden bistand i form af informationsudveksling og udsendelse af personel mv.

De deltagende staters kompetente myndigheder skal herudover – inden for deres kompetenceområde og i overensstemmelse med national lovgivning – yde hinanden enhver anden form for bistand, såfremt der anmodes herom fra en anden deltagende stat. Der opstilles i den forbindelse – under henvisning til Schengenkonventionens artikel 39 (om politisamarbejde) – en række tilfælde, hvor der navnlig skal ydes bistand inden for rammerne af gældende ret.

2.1.6. Generelle bestemmelser

Traktaten indeholder i kapitel 6 (artikel 28-32) en række generelle bestemmelser om brug af våben, ammunition og udstyr, om beskyttelse af tjenestemænd fra andre stater samt om strafansvar, erstatningsansvar og ansættelsesmæssige forhold, herunder tjenstligt ansvar.

Hvad angår det førstnævnte, bestemmer traktaten, at tjenestemænd, som er involveret i en fælles operation på en anden stats område, må bære deres egen uniform. De må bære sådanne våben, ammunition og udstyr, som de har adgang til at bære efter egen lovgivning. Enhver deltagende stat må forbyde, at der bæres særlige former for våben, ammunition og udstyr af tjenestemænd fra andre stater. Våben, ammunition og udstyr må alene anvendes til lovligt selvforsvar eller forsvar af andre personer, medmindre den ansvarlige tjenestemand fra værtsstaten giver lov til yderligere anvendelse. Brug af våben, ammunition og udstyr skal være underlagt værtsstatens lovgivning. De kompetente myndigheder skal informere hinanden om de våben, ammunition og udstyr, som er tilladt, og om vilkårene for deres anvendelse.

Hvis der gøres brug af motorkøretøjer på en anden stats område, skal brugen være undergivet denne stats lovgivning.

2.1.7. Databeskyttelse

Traktaten indeholder i kapitel 7 (artikel 33-41) en række bestemmelser om databeskyttelse. Det drejer sig bl.a. om en række definitioner på centrale databeskyttelsesmæssige begreber og om krav om overholdelse af de allerede eksisterende databeskyttelsesmæssige instrumenter på området.

Herudover indeholder traktaten mere specifikt regler om, begrænsede formål og vilkår for anvendelsen af udvekslede oplysninger, om udpegelse af kompetente myndigheder, om krav om rigtighed, relevans, sletning og opbevaringsfrister for oplysninger samt om tekniske og organisatoriske datasikkerhedsforanstaltninger, om logning og notering af automatiske og ikke-automatiske søgninger og svar med henblik på tilsyn med databehandlingens lovlighed samt om den berørte persons rettigheder og om information, som den afgivende stat anmoder om hos den modtagende stat. Der henvises nærmere til den vedlagte traktattekst.

2.1.8. Gennemførelse og afsluttende bestemmelser

Reglerne for gennemførelse af traktaten og de afsluttende bestemmelser findes i traktatens kapitel 8 (artikel 42-52), hvortil der henvises.

3. Gældende dansk ret

3.1. Prüm-traktaten omfatter som nævnt en række former for grænseoverskridende politisamarbejde. I det følgende beskrives navnlig gældende ret på de områder, hvor traktaten vurderes at ville indebære ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

3.2. For så vidt angår spørgsmålet om informationsudveksling (af oplysninger om DNA, fingeraftryk, visse oplysninger om motorkøretøjer samt andre personhenførbare oplysninger og ikke-personhenførbare oplysninger) skal det indledningsvis bemærkes, at dansk lovgivning ikke indeholder en udtrykkelig generel regulering af danske retshåndhævende myndigheders videregivelse af fortrolige oplysninger til andre EU-landes retshåndhævende myndigheder.

Om videregivelse af fortrolige oplysninger kan finde sted (i de af traktaten omfattede tilfælde) vil derfor som udgangspunkt bero på de almindelige regler om tavshedspligt.

Det er i administrativ praksis almindeligt antaget, at regeringen inden for de rammer, der følger af grundloven, kan indgå overenskomst med fremmede stater, som bl.a. indebærer, at den danske stat i et vist omfang er forpligtet til at videregive visse fortrolige oplysninger til udenlandske myndigheder. I det omfang en sådan international aftale er indgået, vil videregivelse af fortrolige

oplysninger til opfyldelse af den pågældende internationale forpligtelse ikke være uberettiget i relation til de almindelige regler om tavshedspligt.

Det må endvidere antages, at danske myndigheder i et vist omfang er berettiget til – f.eks. som et led i mere uformelt samarbejde – at videregive fortrolige oplysninger til brug for andre landes myndigheder.

Det er næppe muligt generelt at angive, hvornår en sådan videregivelse må anses for berettiget. Ved den konkrete vurdering af videregivelsens berettigelse må der formentlig navnlig lægges vægt på formålet med videregivelsen, herunder om videregivelse er af betydning for, at den danske forvaltningsmyndighed kan varetage sine forvaltningsopgaver, eller til varetagelse af danske interesser i øvrigt. I den forbindelse vil det bl.a. indgå, om videregivelse sker som led i et gensidigt samarbejdsforhold og dermed i denne forstand også til varetagelse af danske interesser. Herudover må der lægges vægt på forholdene i modtagerlandet, herunder hvordan de fortrolige oplysninger i praksis må antages at blive anvendt i det pågældende land. Der må også lægges vægt på, hvilken karakter de pågældende oplysninger har, herunder risikoen for at oplysningerne eventuelt misbruges.

Ved vurderingen af, om fortrolige oplysninger kan videregives til udenlandske myndigheder, vil der endvidere kunne søges vejledning i forvaltningslovens § 28 (om videregivelse af oplysninger til en anden forvaltningsmyndighed) og – i det omfang der er tale om edb-behandlede personoplysninger – i reglerne i persondatalovens kapitel 4 (særligt §§ 6-8).

På enkelte retsområder er der i lovgivningen fastsat bestemmelser, hvorved der udtrykkeligt tages stilling til danske retshåndhavende myndigheders videregivelse af de nævnte typer af oplysninger til udenlandske myndigheder.

Loven om oprettelse af et centralt dna-profilregister indeholder i § 5 følgende bestemmelse om videregivelse af oplysninger fra registeret:

”Der kan til brug for identifikation af personer videregives oplysninger fra registret til

- 1) politiet, anklagemyndigheden og Justitsministeriet,
- 2) den kompetente retshåndhavende myndighed i Den Europæiske Union eller et tredjeland, der deltager i samarbejdet under Schengenkonventionen, til brug for en kriminalefterforskning eller kriminalefterretningsoperation.
- 3) udenlandske domstole samt politi- og anklagemyndigheder til brug for offentlige straffesager, såfremt det i det enkelte tilfælde findes ubetænkeligt
- 4) Københavns Universitet, Retsgenetisk Afdeling, såfremt det er nødvendigt i forbindelse med behandlingen af en straffesag, og

5) Folketingets Ombudsmand.

Stk. 2. Herudover må videregivelse af oplysninger fra registret ikke finde sted, jf. dog § 6.”

Det kan endvidere nævnes, at der i CPR-loven (kapitel 8) er fastsat regler om kommunalbestyrelsernes og Indenrigsministeriets videregivelse af oplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR) til offentlige myndigheder. Efter disse regler videregives oplysninger i CPR og ældre folkerestermateriale efter reglerne i persondataloven.

3.3. Der er i retsplejelovens kapitel 72 fastsat regler om foretagelse af legemsindgreb som led i efterforskning.

Legemsindgreb omfatter bl.a. aftryk og lignende af legemets ydre (legemsbesigtigelse) og udtagelse af sput- eller blodprøver eller andre tilsvarende prøver (legemsundersøgelse).

Legemsbesigtigelse af en sigtet må som udgangspunkt kun foretages, såfremt den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og indgrebet må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen.

Legemsundersøgelse af en sigtet må som udgangspunkt kun foretages, såfremt der er begrundet mistanke om, at den pågældende har gjort sig skyldig i en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, eller i en overtrædelse af straffelovens § 249, 1. led, og indgrebet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen.

Herudover kan legemsindgreb ske i de tilfælde, som er angivet i retsplejelovens § 792 b. For så vidt angår personer, der ikke er sigtet, findes reglerne i § 792 d.

3.4. Reglerne for luftfartssikkerhed findes i loven om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 543 af 13. juni 2001 med senere ændringer.

Herudover er der fastsat regler i forordning nr. 2320/2002 om fastsættelse af fælles bestemmelser om sikkerhed inden for civil luftfart.

3.5. Efter traktaten om oprettelsen af Det Europæiske Fællesskab afsnit IV er der hjemmel til at fastsætte regler om ulovlig indvandring, herunder udsendelse.

Der er fastsat regler i forordning nr. 377/2004 om oprettelse af et netværk af indvandringsofficerer. Forordningen finder anvendelse i Danmark, idet Danmark under henvisning til Protokollen om Danmarks stilling artikel 5 har givet meddelelse om, at forordningen gennemføres i dansk

ret. Gennemførelsen af forordningen krævede ikke ændringer i dansk lovgivning. Efter forordningen er en af indvandringsofficerernes opgaver at indsamle oplysninger om metoder til eftergørelse eller forfalskning af identitetspapirer og rejselegitimation.

Vedrørende bistand ved udsendelse mellem flere medlemslande er der fastsat regler i direktiv 2003/110/EF om bistand ved gennemrejse i forbindelse med udsendelse med fly og i beslutning 2004/573/EF om tilrettelæggelse af samlet udsendelse med fly fra to eller flere medlemsstaters område af tredjelandstatsborgere, der er omfattet af individuelle afgørelser om udsendelse. Danmark har vedrørende begge retsakter, efter Protokollen om Danmarks stilling artikel 5, givet meddelelse om, at reglerne gennemføres i dansk ret, men at dette ikke kræver lovændring. For så vidt angår direktiv 2003/110/EF finder reglerne dog kun anvendelse ved udsendelse af personer, der ikke opfylder eller ikke længere opfylder betingelserne for ophold efter Schengen-reglerne.

3.6. For så vidt angår spørgsmålet om anden form for politisamarbejde, følger det af Schengenkonventionens artikel 39, at de kontraherende parter forpligter sig til at sikre, at deres politi under overholdelse af den nationale lovgivning og politiets kompetence yder hinanden bistand med henblik på forebyggelse og opklaring af strafbare handlinger, forudsat at det efter national lovgivning ikke er forbeholdt de retlige myndigheder at fremsætte eller efterkomme anmodningen, og at anmodningen kan efterkommes, uden at den anmodede kontraherende part skal iværksætte tvangsforanstaltninger. Hvis de politimyndigheder, anmodningen er rettet til, ikke er kompetente til at efterkomme den, videregiver de den til de kompetente myndigheder.

Skriftlige oplysninger, der videregives af den anmodede kontraherende part, må kun anvendes af den begærende kontraherende part som bevismidler i en straffesag med samtykke fra den anmodede kontraherende parts kompetente retlige myndigheder.

Anmodninger om bistand efter stk. 1 og svar herpå kan fremsendes via de centrale instanser, som af de kontraherende parter har fået pålagt at varetage det internationale politisamarbejde. Hvis anmodningen ikke kan fremsendes i tide ad denne kanal, kan den begærende kontraherende parts politimyndigheder sende den direkte til den anmodede kontraherende parts kompetente myndigheder, som kan besvare den direkte. I så fald underretter den begærende politimyndighed hurtigst muligt den centrale instans, der varetager det internationale politisamarbejde for den anmodede kontraherende part, om den direkte anmodning.

De nævnte bestemmelser i artikel 39 er ikke til hinder for mere vidtgående bilaterale aftaler, der er eller måtte blive indgået mellem kontraherende parter med fælles landegrænse. De kontraherende parter underretter hinanden om sådanne aftaler.

Schengen-konventionen indeholder herudover i artikel 40 og 41 regler om grænseoverskridende observation og forfølgelse. Efter Schengen-loven (§ 3) har polititjenestemænd fra et andet Schengen-medlemsland mv., der udfører opgaver i Danmark efter konventionens artikel 40 og 41, ret til at bære tjenestevåben efter konventionens regler.

3.7. De generelle regler om besiddelse mv. af våben findes i lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovens § 2, jf. § 1. Af bestemmelserne følger, at skydevåben og ammunition ikke må besiddes, bæres eller anvendes mv. uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil. Bestemmelserne gælder for udenlandske polititjenestemænd. De gælder også for de civilpersoner, som er omfattet af Prüm-traktatens regler om air-marshalls (se herved traktatens artikel 17).

3.8. Reglerne om persondatabeskyttelse findes i persondataloven, som bl.a. indeholder bestemmelser om til hvilke formål, der kan behandles personoplysninger, om datakvalitet og sletning af oplysninger, om den fysiske behandlingssikkerhed, herunder i form af krav om logning, samt om den registreredes rettigheder i forbindelse med behandling af oplysninger om den pågældende. For så vidt angår spørgsmålet om datasikkerhed kan der endvidere henvises til bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning.

Det bemærkes, at det følger af persondatalovens § 2, stk. 4, 2. pkt., at størstedelen af lovens bestemmelser om den registreredes rettigheder ikke finder anvendelse på behandlinger, der foretages for politiet inden for det strafferetlige område.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

4.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser

En omdannelse af Prüm-traktaten til EU-lovgivning vil formentlig have lovgivningsmæssige konsekvenser på flere punkter.

Det drejer sig først og fremmest om bestemmelserne om informationsudveksling. Videregivelse af oplysninger til udenlandske retshåndhævende myndigheder i form af direkte online-adgang til oplysninger i danske registre (motorkøretøjsregistret) må således formentlig antages at ville have lovgivningsmæssige konsekvenser. Også kravet om, at der skal etableres et hit/no-hit-system, for så vidt angår DNA-oplysninger og oplysninger om fingeraftryk, vil formentlig have lovgivningsmæssige konsekvenser. Det bemærkes i den forbindelse, at der i tilfælde af et "hit" som udgangspunkt vil være pligt til at videregive de relevante (bagvedliggende) oplysninger til den anmodende udenlandske retshåndhævende myndighed.

Herudover kan der peges på, at traktatens bestemmelser om andre former for samarbejde, herunder navnlig reglen i artikel 25 (om foranstaltninger til forebyggelse af en overhængende fare), formentlig vil have lovgivningsmæssige konsekvenser. Desuden kan der peges på, at traktatens bestemmelser om brug af air marshalls, adgang til at anvende skydevåben mv. samt reglerne om erstatningsansvar, strafansvar og ansættelsesmæssige forhold muligvis også vil have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Endelig giver traktatens bestemmelser om databeskyttelse på enkelte punkter anledning til nærmere overvejelser med hensyn til mulige lovgivningsmæssige konsekvenser.

4.2. Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes at ville have statsfinansielle konsekvenser. Det gælder navnlig med hensyn til udviklingen af IT-løsninger, som giver mulighed for at skabe online-adgang og adgang på hit/no-hit-basis. Det er imidlertid på nuværende tidspunkt, hvor høring ikke er gennemført, ikke muligt at tage nærmere stilling hertil.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring hos samtlige Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenterne for samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den danske dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigspolitichefen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Datatilsynet, Retssikkerhedsfonden, Amnesty International samt Institut for Menneskerettigheder.

6. Nærhedsprincippet

Efter regeringens opfattelse må nærhedsprincippet anses for overholdt, da formålet med forslaget som nævnt er at forbedre udvekslingen af information mellem de retshåndhævende myndigheder i EU samt i øvrigt styrke den grænseoverskridende kriminalitetsbekæmpelse.

7. Andre medlemsstaters kendte holdninger

Der foreligger ikke – ud over de lande, som allerede deltager i Prüm-traktaten (dvs. Østrig, Belgien, Frankrig, Tyskland, Luxembourg, Nederlandene og Spanien samt Finland, Italien, Portugal og Slovenien) – offentlige tilkendegivelser om andre medlemsstaters holdninger til forslaget.

8. Foreløbig dansk holdning

Fra dansk side er man generelt positiv over for en omdannelse af Prüm-traktaten til EU-lovgivning, idet man dog – indtil høringen er gennemført – ikke har lagt sig fast på, om dette bør ske med hensyn til hele traktaten eller alene dele heraf.

9. Orientering af andre af Folketingets udvalg

Notatet om sagen sendes – ud over til Folketingets Europaudvalg – også til Folketingets Retsudvalg.